XXI. évfolyam. Csáktornya, 1904. szeptember 18-án. 38. szám.

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilttérek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számittatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztőés szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor
Fél évre . . . . . 4 kor
Negyed évre . . . . . 2 kor
Egyes szám ára 20 fil.

Hirdetések elfogadtatnak: Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben Schalek H., Dukes M., Oppelik A. »Általános Tudósító« hirdetési osztálya Budapest.

Nyilttér petitsora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hiv. közlönye

Osztályharcz.

Nincsen seb az állam és társadalom testén, melynek hatása károsabb, eredményei vészesebbek volnának, mint ha annak alkotó elemei kelnek egymással harcra.

Nem szorul e tétel bővebb magyarázatra, sem bizonyitásra. Amaz átlátszó és megdönthetlen igazságok sorába tartozik, melyeket a logikus gondolkodás és a tényekből levont tanuságok egyaránt bizonyitanak. Tartalma a banálissá vált valóságok sorába tartozik, a melyek lajstromozatlanul illeszkednek a közkeletű igazságok leltárába.

De bármily igaz is e tétel, tanuságai hatják át legkevésbé az emberiséget. A történelem lapjaira elmult évezredek eseményeinek megrögzitéséből látjuk, hogy valahol egy államszervezet bomlásnak indult, társadalmi élet korhadásba ment át, az osztálygyülölet játszotta a mag erjesztő elemei között a főszerepet, sőt sok esetben ez volt a romlás és pusztulás egyedüli okozója. A hatalmas római világbirodalomnak, amely egy világot vetett uralma alá, ez ásta alá létét és lappangó mérge azóta is számos virágzó állami létet semmisitett meg, alattomos erővel támadván meg gyökereit, hogy annak nyomában az egész törzs elpusztuljon. Elmondhatjuk tehát, hogy ha valamely társadalmat az Isten büntetni akar, az osztályharcz nyomoruságaival veri meg.

A jelen perczben ugy látszik, mintha magyar társadalmunk e veszély előtt állana.

Tudjuk, hogy állami és társadalmi életünk konszolidálódásának munkája alig 30 éve tart. A kiegyezés az az időpont, amelytől az ifju Magyarország megszületését számitani szoktuk. Egy halálos zsibbadtságból ébredt ekkor ez a nemzet. Erői felszabadultak, a halálos csendet, mely az országot közel husz esztendőn át betöltötte, a munka vidám zsibaja váltotta fel. Azóta dolgozunk, egy ifju izmos óriás minden erejével. Az elért eredményekkel pedig, a melyekre rövid idő alatt eljutottunk, megleh tünk elégedve. A dermedt, visszamaradt országból kultur állammá lettünk, ipart, művészetet, kereskedést teremtettünk a semmiből.

De a munka még korántsincs befejezve. Sokat tettünk, de még többet, sokkal többet kell cselekednünk, hogy a nagy czélt: Magyarországnak, mint minden tekintetben mélto versenytársnak beillesztését a nyugat nagy kulturállamai sorába, elérhessük.

Nem az erők szétforgácsolására, hanem az összes erőforrások egyesitésére van tehát nekünk szükségünk és pedig nekünk ezerszer inkább, mint bármely más népnek. Nem csupán azért, mert nekünk több a tenni valónk, hanem azért is, mert közöttünk amugy is elég a széthuzó törekvés, amelyet leküzdeni, sem békés uton lecsendesitenünk eddig nem sikerült.

Mindenki tudja, hogy az erők alatt a nemzetiségeket értjük. Más nemzetiségű véreink még mindig nem tudtak igazi testvéreinkké válni. Nekünk tehát kettősen kell összetartanunk, hogy befelé is, kifelé is tömör megingathatlan fal álljunk nem alkuvó, egyöntetű magyarságunkkal. Ha bár lelkiismeretlen izgatók ujból és ujból kisérletet tesznek, hogy belőle czéljaikra tőkét kovácsoljanak, mégis reméljük és hisszük, hogy népünk kipróbált józanságán e kisérletek megfognak törni és terjesztőik siker nélkül fognak visszahullani a homályba, melyből születtek.

Régi panasz az is ,hogy arisztokráciánk nem veszi ki a nemzeti munkából kellőleg részét. E téren az állapotok ujabban tagadhatatlanul javulnak. A politikai és művészeti életben számos fényes név viselője jutott fényes szerephez, amelyet nemcsak történeti nevének és vagyonának, hanem eszének, szorgalmának köszönhet.

De ha a nemzeti munka más ágait tekintjük, még mindig szomoru tünetekkel találkozunk ez irányban. Az ipar, a kereskedelemre nézve az a roppant anyagi és erkölcsi tőke, mely arisztokráciánk kezében van, ma is el van veszve. Szemben a külföld példáival, hol a legnagyobb nevek viselői sem restellik virágzó ipari és kereskedelmi vállalatokat létesiteni s ez által beállanak a produktiv nemzeti munka munkásai közé.

Ez az igazi osztályharcz, mely gátként

TÁRCZA.

Hela.

Le Bois.

Még rövid ruhás kis lány volt Hela, midőn nevelője azt irta emlékkönyvébe:

»Tanulj kötni, fonni, varrni,
Sütni, főzni és habarni,
. . . . . .
Légy olyan, mint édes anyád!«

Mert Hela édesanyja igazi asszony volt. Mintaképe a nőknek. Nem voltak emancipáló ábrándjai, szerette férjét, nem voltak kalandjai, amelyek eddig a XX. század hölgyeinél elmaradhatlanok. Ő dolgozott, de nem hanyagolta el szellemét sem, de még ruházat tekintetében sem maradt hátra a többiektől.

Hela sokszor olvasta az emlékkönyvébe irt sorokat. Különösen az utolsó sor zengett mindig a fülében: »Légy olyan, mint édes anyád.« És megfogadta, hogy olyan lesz. Hela dolgozott, varrt, kötött és a konyhában mindig ott volt édes anyja mellett.

Hela most már nagy lány. Hosszu ruhát visel és nagyságos kisasszonynak szólitják a cselédek. Körülrajongják az udvarlók és kegyeiért versenyre száll a város fiatalsága. De Hela csak neveti őket. Nagyon mulattatták őt kis jogászkák ostoba szerelmi ömlengései. No dehát melyiket is lehetne szeretni ezek közül? Talán azt az örökké parfümös Szabó Jóskát? Vagy tán a vézna bárót, a Beleznai Gyuszit? És Hela végig ment igy a névsoron, de egyiket sem találta méltónak szivére. Sőt némelyiknek nevénél valósággal bosszankodott.

És Hela mégis szeretett. Szeretett valakit, de azt nem tudta létezik-e az a valaki a földön. Az ő szerelme eszményi volt. Feltette magában, hogy annak a férfiunak, a kit ő szeretni fog, ilyennek kell lenni.

*

A maga pompájában ragyogó juniusi reggel volt. Helának különösen jó kedve volt ma. Édes anyjának is feltünt, de nem szólt semmit, mivel máskülönben hozzá volt szokva leánya vigkedélyéhez. Hela reggeli sétájára készült. Mindennap megtette ezt a sétát a ligetbe, mely közvetlen a házuk mellett diszlett, de ma mintha csak valami vonzotta volna őt, különös jókedvvel ment sétálni.

Helának szokása volt olvasni valót is vinni magával, hogy sétája közben, vagy ha leül valahova, olvashassor. Most is könyv van nála. Kinyitotta a könyvet és olvasni akart. És Hela maga sem tudta, mi lelte őt ma, sehogysem tudta gondolatait a könyvhöz kötni. Bosszankodott egy kicsit, de jó kedélye nem hagyta el. A könyvet nyitva tartotta, de nem olvasott, csak ábrándozott. Igy ért oda a vén tölgyfa alá.

Egy kőasztal volt itt, körülötte padok. Hela letette a könyvet a kőasztalnak elnevezett korongra és leült. A közelben megszólalt a fülemile, Hela hallgatta őt. Oly boldognak érezte magát itt a szent magányban! Derüs homloka, mosolygó ajkai mind azt bizonyitják, hogy Hela boldog.

A fülemile csattogott, majd fájón énekelt, dalának utolsó akkordjai elhalón hangzottak, aztán mintha csak már nem birná tovább, a nagy fájdalomtól elnémult. Hela elkomolyodott egy pillanatra, de mivel még nem értette a fülemile szomoru danáját, ujból mosoly szállt ajkára és csak annyit mondott: »Csacsi kis madár.« Aztán felkelt és tovább akart indulni. A mint feltekintett észrevette, hogy az ő boldogságának tanuja is volt. Alig 100 lépésnyire tőle állt egy kifogástalanul öltözött ember, aki egészen belemerült a gyönyörű látvány nézésébe és nem vette le tekintetét Heláról. Hela meg sem nézte, hogy kicsoda e fiatal ember, hanem indignálódó tekintetet vetett reá és tovább akart indulni.

E pillanatban a fiatal ember Hela felé indult, mélyen meghajtotta magát a leány előtt és esdeklő hangon kért bocsánatot előbbi tettéért, de mivel ő tovább akart indulni — ugymond — nem akartam zavarni Nagyságodat, megálltam és . . . hallgattam a fülemile éneket.

A leánynak feltünt most a fiatal ember. Az a természetesség a mozdulataiban, az illedelmes modor, a szavak keresetlen egyszerűsége és maga a barna ifju is szép nagy szemeivel jó benyomást gyakorolt a szép lányra. Kecses mosolylyal adta tudtára az ifjunak, hogy nem haragszik rá, majd igy kérdezte:

— Kegyed ugyebár nem ide valósi?

— Én Erdélyből való vagyok. Három napja, hogy itt vagyok rokonaimnál, a kikhez vakációzni jöttem, felelé az ifju.

— Gondoltam mindjárt, hogy nem ide való, mert ide csak idegen tévedhetett.

— Tehát e kis erdő magán birtok?

— Igen, az édes apám tulajdona.

— Ezer bocsánat k. Nagyság, hogy ide merészeltem jönni. Tegnap voltam itt először és

áll társadalmunk egyesülése elé. Ez az a tényező, amely társadalmunk egységét megbontja, a munka sikerét állandóan veszélyezteti.

Ennek kell megváltoznia. A nagy műben mindnyájunknak össze kell fogni, a nagy munkában egyesülni. Csak így vihetjük törekvéseinket diadalra, így tiporhatjuk le ellenségeinket s foglalhatjuk el a nyugati kulturállamok sorában azt a helyet, amely bennünket megillet.

Csikónevelés.

Egyik legfontosabb háziállatunk a ló. Hasznosítása sokoldalu: terhet huz, kocsi előtt, nyereg alatt jár, hegyes vidékeken terhet czipel, csikót nevel.

Nem lehet ugyan oly sokféleképen használni, mint a szarvasmarhát, de azért mégis a legtöbb gazdaságban szükséges.

Munkája gyors, kitartó; de tartása és felnevelése sokba kerül, a takarmányban válogatós, értékét könnyen veszti, felnevelése is nehezebb.

Aki igazán jó lovat akar felnevelni, melyért a vásárban is jó pénzt kaphat, amelyet a gazdaságban is haszonnal alkalmazhat, annak tisztában kell lenni azon szabályokkal, melyeket hosszu tapasztalás, kisérletezés és kutatás után a tenyésztők felállitottak.

Ezen szabályokat akarom elmondani.

Aki lovat akar tenyészteni, mindenekelőtt válassza meg a fajtát gazdasági viszonyai szerint. Oly vidékeken, hol a talaj kötött, nehéz, a falvak közel vannak egymáshoz, az utak rosszak, a gazdasági munkák nagy részét a ló végzi: a nehéz nyugati származásu, hidegvérű fajtákat szokták tenyészteni. Mig ott, hol a talaj laza, az utak jók, a falvak, városok sokszor több órajárásnyira vannak elszórva, hol sok a gyors fuvarozási munka, ott inkább a könnyű, gyors mozgásu, keleti származásu melegvérű lovat tenyésztik.

A jövedelmező lótenyésztésnél első kellék a jó kancza tartása. A mén jósága ugyan még fontosabb, mert évenkint nem egy, hanem 40—60 csikót is hoz a világra, de mivel tartása sokba kerül és drága, a kisgazda nem szokott mént tartani, hanem a méntelepi és uradalmi csődöröket használja fel kanczái fedeztetésére.

Tehát, ha valaki vásárolja a kanczáját, csak jó alakulásu, formás, jó vérű, szelid természetű, egészséges s végül fiatal kanczát vegyen. Amilyen a kancza, olyan a csikó. Alma nem esik messze a fájától.

A csődöröket már szigorubban birálják meg. Kiválóan szép, jóalakulásu, magas származásu, ép, erős, edzett szervezetű, jó nemzőszervekkel, jó lábakkal és elegendő testnagysággal biró oly lovakat használjunk csak csődörül, melyek átörökitő képessége is jó, sem átörökitő, sem szerzett hibái nincsenek. Jobban meg kell választani a mént, mint a kanczát, mert mig a kancza után évenkint csak egy, addig a csődör után 40—60 csikó esik s mert a lóállomány is csak a csődör által javitható.

A ménnek és a kanczának egymáshoz illőnek is kell lenni. Ha nagyság, kor, vérmérséklet, fajta egyezik, a fogamzás is bizonyosabb, a felnevelt csikóból is könnyebben válik szép ló.

Leginkább a fajta nem szokott egyezni, mert a csődörök arra valók, hogy nemesitsék a közönséges lovat. De arra ügyeljünk, hogy a két fajta közt a különbség nagy ne legyen. Magyar parasztlóra igen jó a remek formás lipicai, arabs telivér, vagy az erős csontu angol félvér csődör, de soha sem szabad a nyugati nehéz mént használni, a csikó jó nem lehet. Aránytalan, nagyfejű barázdás faru, bozontos sörényű, dus farku, pipaszár lábu, gyenge csikó szokott lenni az ilyen párositás következménye. Hasonló az eredmény, ha nehéz kanczákra könnyű csődöröket bocsátunk.

A méntelepen fedeztetési jegyet adnak a behágott kancza tulajdonosának. Ezt jól meg kell őrizni, mert ugyanazon kanczát, ha ujból sárlik, még négyszer ingyen lehet a ménhez vezetni, később a csikó felnevelése után származását az ilyen jegygyel lehet bizonyitani.

Ha az ilyen fedeztetési jegygyel biró csikót vásáron akarjuk eladni, magasabb árt adnak érte; a katonaló bizottság is szivesebben veszi meg.

A nemi ösztön ébredése a sárlás, ellés után 9 napra, szűz kanczáknál tavasszal szokott jelentkezni. A jól tartott erőteljes tüzes kancza, mihelyt melegebb idők járnak, már kivánja a mént.

Ha kanczáink nem akarnak megindulni, akkor ne használjunk porrá tört kőrisbogarat, ürmösbe, borba kevert lóport, meg más e féle izgató szereket, melyek károsak és veszedelmesek, hanem tartsuk a kanczákat meleg istalóban és abrakoljuk, sózzuk őket erősebben.

A sárlás jelei szembetűnők. A kancza nyugtalan lesz; keveset eszik, társait ingerli, harapdálja, »villoglat«, gyakran, de keveset vizel, a vizelés után a szeméremajkak nyilásán fehéres, tojásfehérjéhez hasonló anyag, nyák folyik ki, mely néha véres is. A szemek fényesek, csillogók. Farkát gyakran csóválja, vagy hosszabb ideig félre tartja. Legbiztosabb jele a sárlásnak az, hogy ha a szeméremajkakat széjjel huzzuk, a belső részeket duzzadtaknak, élénk pirosnak látjuk.

A rejtetten sárló kanczáknál csak ezen legutolsó jelt lehet észre venni.

Az is jele a sárlásnak, hogy a sárló kancza barátságosan,szeliden közeledik a ménhez s felingeriés után a sárlás összes jeleit mutatja; a nem sárló kancza elrugja a mént.

Ha sárlik a kancza, a ménhez vezetjük.

Legalkalmasabb idő erre a márczius hónap, mert akkor a csikó a fogamzáshoz számitott 11 hónap, vagyis 330—340 nap elteltével február hónapban jön a világra. Ebben a hónapban tudja a gazda az igás kanczáját legkönnyebben nélkülözni, a csikóra is jó, mert ekkor már kezdődnek a jó meleg napok, sokat lehet kint a szabadban, megerősödve mehet a télnek. A tavaszi munkáknál már a kancza akadálytalanul használható.

A sárlás 2—6 napig tart, mely idő alatt a kanczát be kell fedeztetni. Állami méntelephez beteg, orrfolyásos, bőrbajos vagy hamvak kanczát ne is vigyünk, ugy sem fogják befedeztetni. Fontos tudni azt is, hogy csak az egészséges, jól tartott kanczánál biztos a fogamzás.

Mivel a fiatal tüzes vérű kanczák csiklandósak, a mént rugdalva, abban könnyen kárt tesznek, egy 1 és fél méter magas deszkakorlát, u. n. próbadeszka mellett próbáljuk ki. Hogy pedig a kancza rugdalózás közben patáját meg ne sértse, tanácsos a próbadeszkára pelyvával kitömött zsákot szögezni.

Kipróbálás után fedeztetjük a kanczát

Ha a párzás eredményes volt, ugy a sárlás többé a kanczánál jelentkezni nem tog. Eredménytelen párzás esetén a sárlás 9 nap elteltével ujból jelentkezik, Ezért visszük a kanczát 9 nap multával »utánpróbálásra.«

Ha a kancza a mént a többszöri utánpróbálás alkalmával sem veszi fel, ugy a fogamzás rendesen megtörtént. Vannak oly kanczák is, melyek mindig felveszik ja csődört. Ha az ilyen kanczának mégis születik csikója. hüvelysárlónak, francziakórosnak nevezzük, ha sohasem fogamzik: »nyitott«-nak mondjuk.

Párzás után lassan, lépésben vezessük a kanczát haza s az nap vele terhes munkát ne végeztessünk.

---

minthogy nagyon megtetszett, elhatároztam, hogy ma is idejövök. Ugy szeretem a természetet és ez a kis liget annyira kielégit! szólt az ifjú bocsánat kérő hangon.

A leányt érdekelte az ifju és azért a következőkép felelt.

— Nem tesz semmit, sőt ha ugy tetszik, eljöhet kegyed mindennap sétálni ide. Én magam is nagyon szeretem ezt a ligetet. Kis koromtól fogva, a hogy csak az idő engedi, itt végzem reggeli sétámat.

Az ifju mélyen meghajtva köszönetet mondott azután közelebb lépett és bemutatta magát a szép lánynak. És amint belenézett a leány szép szemeibe, önkénytelenül is lesütötte az övéit. De csakhamar magához tért és engedelmet kért a szép leánytól, hogy legalább az erdő széléig lekisérhesse.

*

És Tassy Béla — a tanár, mert ő volt a mi fiatal emberünk — ezentul mindennap rendes látogatója volt Heláék erdejének. Őt is vonzani kezdte valami abba a ligetbe. Mindig a reggeli órákban ment oda, amidőn gondolta, hogy Hela sétáját végzi. És mindennap találkoztak. Elbeszélgettek a legkülönbözőbb dolgokról, miközben Hela észre vette, hogy Béla nagyon okos művelt ember. És aztán igazi férfi. Olyan, a milyennek ő képzelte az ideálját.

És Hela változni kezdett. Komolyabb lett és most már megtudta érteni a fülemilét is. Otthon is észrevették Hela változását. De, hogy mi történik az erdőben, azt még csak sejteni sem merték volna.

Pedig a fiatalok már szerették egymást. Tudta ezt Hela is Béla is, de csak a szemük beszélt, ajkuk meg nem vallott egymásnak szerelmet.

*

Vége felé közeledett a vakáczió. Még csak pár napja volt Bélának és aztán ujból mennie kellett.

Ma szintén találkoztak. Hela komoly volt, mintha csak bántotta volna valami. Béla ezt észrevette és meg is kérdezte a levertség okát.

— Óh ne is kérdje édes Béla — hisz . . . ugy is tudja — mondta majdnem zokogva a lány, aztán szinte esdeklő pillantással tekintett az ifjura.

Édes Helám! — mondta az ifju és a leány lábaihoz borult. Mire szólni akart, már odatapadt ajkához a leány ajka. . . . Az ifjak felemelkedtek és Hela ujból kérdezte Bélától.

— Szeretsz?

És Béla remegve susogta:

— Szeretlek!

*

Otthon feltünt, hogy Hela olyan soká nem jön haza, a szülők aggódni kezdtek. Az apa keresésére indult.

És a papa mindent látott. A fiatalok észrevették őt eleibe siettek és Hela kezdte:

— Tassy Béla tanár és vőlegényem. Kérjük édes apám az atyai áldásodat. Aztán elmegyünk édes anyánkhoz is.

A papa nem tudta mit csináljon lánya e határozott fellépésére. Kezet nyujtott az ifjunak, a ki szintén beleegyezését és atyai áldását kérte.

Egy jó ideje elmult szép kornak emlékei jutottak eszébe Igen, akkor ő is fiatal volt még.

— Legyetek boldogok! — szóllott az ifjakhoz. — Az ég áldása reátok!

Többet nem szólt. A többit már csak magában gondolta. Szakasztott olyan, mint az édes anyja.

Jegyezzük meg jól, hogy mindazon szokások és eljárások, melyekkel a csikó ivarát vagy épségét már a párzás alkalmával akarják befolyásolni: igy félheréjü mén használata, kanca farának hideg vizzel való leöntése, zavarás, farokfélrerángatás, különböző szinü rongy elnyeletése stb. balhiedelmek, melyek mit sem érnek, legfeljebb kárt okozhatnak.

Folyt. követk.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezések**. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Koósz János, Rodig István és Punak Izabella tanitókat illetve tanitónőt a kisszabadkai áll. elemi iskolához tanitókká illetőleg tanitónővé kinevezte.

— **Anyakönyvi kinevezés**. A m. királyi belügyminiszter Missuth Isvánt a dráskoveczi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettessé nevezte ki.

— **Kimutatás**. Még élénk emlékezetünkben van az a borzasztó tűz, mely az idei nyár szokatlan száraz idejében, augusztus hóban Gyöngyös városát nagyrészben tönkre tette s lakói nagyrészét koldusbotra juttatta. Az ország minden részében gyüjtenek könyöradományokat a sujtottak részére. Csáktornyán az általános ipartestület gyüjtött s gyüjtésének eredményét az alábbiakban hozza nyilvánosságra. Adakoztak: a csáktornyai általános ipartestület pénztára 50 koronát; Morandini Bálint 10 koronát; csáktornyai takarékpénztár, Csáktornya nagyközség, csáktornya-vidéki takarékpénztár, csáktornyai önkéntes tűzoltó-egylet, Neumann Samu 5—5 koronát; Antonovics József, Bernyák Károly, Graner testvérek, Szalon Péter, Nuzsy Mátyás, Rosenberg Lajos, Kelemen Imre. Steinberger F., Friedl József, Iparosifjak Egyesülete és N. N. 2—2 kort.; Wogl János 1 K. 20 fillért; Pruszatz Alajos, Masztnak József, Lukács István, Ditrich János, Stolczer József, Czukor György, Domján József, Ágots Arzén, Kaczun Mihály, idősb. Heinrik Mór. Mofcsán István, Kopjár Sándor, Weisz Márton, Herczer Izidor, Strausz Sándor, Horváth Géza, Hencsei Gábor, Pethő Jenő, Siska Ignácz, Pecsornik Rezső, Horváth Pál, Czvetkovics Antal, Scheiber Mór, Szudecz Ferencz, Zrinyi Viktor, Bedics Ferencz, Tersztenyák Bódog, Kristofics Károly, Jánics István, Stráhia testvérek, Kollarics Sándor, Deutsch Mária, Zelenkó Rezső, Godina Miklós, Zrinyi Károly, Karakai György, M. B., Csakathurner Hermann, Löbl Rezső, Villanyos telep és gőzmalom, Megla Istvánné, Ivácsics Ignácz, Kelermann Mihály, Vidovics Pál, Zugmeister János, Hunyák András, Plichta Béla, Turk Károly, Quardián, Márczius Ferencz 1—1 koronát; Kopjár István 80 fillért; Schwarcz Jakab, Hakker Márk, Mayder Albert, Mikk Szilárd, Rasslag Frigyes, Petz Márton, Mayercsák Béla 60—60 fillért; Kelemen Sándor, Tomasits Mihály, Horváth Albert, Budai János, ifj. Krall Mátyás, Kaczun Miklós, Simon István 50—50 fillért; Pollák Gyula, Kercsmár Márton, Komár Ferencz, Kovács János, Horváth János, Nádasdi Nándor, Horváth Zoltán, Krétz Lipót, Horváth Lajos, Gold Ferencz, Hübsch Manó, Weisz Sándor, Saffarits Gáspár, Molnár Gáspár, Hampammer Antal. Meszarits Jákob, Szocsiss Mihály, Horváth Balázs, Paksicza Flórián, Horváth Mihály, Czeizek Frigyes, Döring Emil, Hampammer István, Sáfrán Károly, Sztráhunya József, Rádli Mihály, Verník Rezső, Stich István, Hábjánecz Ferencz, Seruga János, Medved Ferencz, Ferencsina István. Horvátics Mihály 40—40 fillért; Novák Jakab, Tóth József, Ivácsics Imre, Hepp Ede, Megla Ferencz, Kipke István, Kermek Károly, Mekovecz István, Czeizek István 30—30 fillért; Bujanics Mátyás, Kraly József, Hrebák Mihály, Hamak György, Glád Ferencz 20—20 fillért. A fenti nemes adakozóknak ez uton mond hálás köszönetet a csáktornyai ipartestület elnöksége.

— **Templomok közelében** levő korcsmák és pálinkamérések istenitiszteletek alatt zárva tartandók. Az italmérési üzleteknek vasár- és ünnepnapokon való kötelező zárvatartása iránt több törvényhatóság kérelmezett a képviselőháznál illetőleg a belügyminiszternél. Ez ügyben a belügyminiszter most leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, melyben a fogyasztó közönség érdekeire való hivatkozással a kérelemnek helyt nem adott. Egyben azonban az italméréseknél és italelárusitásoknál követendő egészségügyi rendszabályok, valamint a rendőri felügyelet gyakorlása tárgyában még 1899. évi deczember hó 2-án 78543. szám alatt kiadott körrendelet azon rendelkezésének, hogy isteni tiszteletek és körmenetek alkalmával a templomok közelében illetőleg a körmenetek elvonulása helyén korcsmák és pálinkamérések az istentiszteletek és körmenetek alatt zárva tartandók, felelősség terhe alatti szigoru végrehajtását és a legerélyesebb ellenőrzését a rendőrhatóságok részéről ujólag elrendelte.

— **Takarmányhiány**. A földmivelésügyi miniszter a mostani takarmányszűk időben időnkint kimutatja s a gazdaközönséggel közli azokat a beszerzési forrásokat, a hol eladó szálas takarmány és burgonya van. A kinek tehát eladó takarmánykészlete van, az bejelentheti a földmivelésügyi miniszteriumnál a VIII. főosztályhoz intézett levélben. Egyuttal közölni kell, hogy milyen mennyiségben és mily árban hajlandó a takarmányfélét eladni. A legkisebb mennyiség, amit lehet jelenteni, egy waggon rakomány.

— **Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bizonyára van olvasóink között akárhány fiatalember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta s igy a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debreczenben már évtizedek óta sikeresen működik az országszerte kitünő hirnévnek örvendő Lichtblau Albert-féle miniszterileg engedélyezett katonai előkészitő tanfolyam, melyben mindazon ifjak, kik a megkivánt iskolákat nem végezték, előkészültségükre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot A ki 1883-ban született, már elkésett. Születési év közlendő. Prospectust bárkinek készséggel küld Lichtblau Albert intézeti igazgató Debreczen.

— **A közös hadsereg ellenőrzési szemléi** vidékünkön ez év őszén a következő napokon tartatnak meg: Perlakon október hó 3, 4, 5 és 6-án, Csáktornyán október 8, 10, 11 és 12-én; Alsólendván október 14, 15, 17, 18 és 19-én; Letenyén október 29, 31 és november 1, 2-án. Az utóellenőrzési szemle Nagykanizsán a cs. és kir. 48. hadkiegészitési kerületi parancsnokságánál Alsólendva, Letenye. Perlak és Csáktornya járások részére november hó 22-én lesz.

— **Munkaszüneti napokon** biztositás kötése minden körülmény között tilos. A kereskedelemügyi miniszter tudomást szerezvén arról, hogy oly ipari és kereskedelmi üzletek tulajdonosai, a kik mellesleg biztositási ügyletek kötésével is foglalkoznak, üzlethelyiségeiknek munkaszüneti napokon való nyitvatartásának zárórájáig is foglalkoznak biztositási ügyletek kötésével, a mi a kizárólag biztositási ügyletekkel foglalkozó ügynökök megkárositásával jár, minélfogva a m. kir. belügyminiszter elrendelte, hogy az emlitett üzletek tulajdonosai munkaszüneti napokon biztositási ügyletek kötésével nem foglalkozhatnak, mert az ily eljárásuk az 1891. XIII. t.-cz. 6. §-a alapján büntetendő kihágást képez s jövőre ellenük a kihágási eljárás folyamatba is fog tétetni.

— **Pályázat szülésznői állásra**. Dráskovecz és Hemusovocz községekből álló I. rendű bábakörben oklevélhez kötött szülésznői állásra pályázatot hirdetnek. Fizetés évnegyedek közepén esedékes 150 korona és a rendes látogatási dijak. Választás szeptember 25-én lesz Dráskoveczen.

— **A tej mint illatfölszivó**. A tejnek van egy nagyon sajátságos tulajon-ága, amely daczára annak, hogy nagyon észrevehető formában nyilatkozik meg, még azok előtt sem nagyon ismeretes, akik hivatásszerüen foglalkoznak a tejkezeléssel. Ez a tulajdonság pedig nem más, mint az, hogy roppant erős illatfelszivó képessége van. Ezt pedig nem ugy kell érteni, hogy a tej a beléje kevert illatos anyagok szagát soká megtartja, hanem ugy, hogy a légkörben észlelhető illatokat képes elvonni és magában lekötni. Kisérletek igazolják, hogy a fazékba helyezett tej a szomszédságában levő illatos anyagok szagát nyolcz órán belül magába szivja és 40 órán át megtartja. A világitógáz nagyon átható szagot ad a tejnek. a terpentin szintén igen erőset, épp ugy a hagyma, a dohány, a kámfor es a naftalin. Azért nem tanácsos a tej közelében tartani szagos dolgokat. A tejen még az is megérzik, ha a tehén valamely rossz vagy erős illatot szív be. Igy egy tehéncsorda teje napokon át megromlott, mert a mikor a teheneket a csordára hajtották, egy ló hullája mellett kellett elhaladniok s nehány perczig beszivták a fertőzött levegőt. Sőt még e tehenekkel együtt fejt tehenek teje is erjedt szagu volt. Gyakori eset, hogy a tejnek karbolszaga van, ez akkor esik meg, ha a tehenek istálóját karbollal fertőtlenitik s nem szellőztetik ki eléggé az istálóhelyiséget. Az ilyen tej aztán émelygést és hányást okoz.

— **Az iskolai év kezdete**. A csáktornyai elemi és polgári iskolákban már rendesen folyak az előadások s a tanitóképzőben is, hol a f. hó 6-iki jubiláris ünnepekre való tekintettel a legkésőbben nyitották meg a tanévet, 14-én volt a »Veni-sancte«. Beiratott szeptember 15-ig az elemi iskolába 529 tanuló; még pedig a fiuiskola I. osztályába 86, a II. 79, a III. 62, a IV. 50; a leányiskola I. 73, a II. 53, a III. 81 s a IV. osztályba 45. A kimutatás szerint még be nem iratott tanköteles 28 van, nevezetesen 15 fiu és 13 leány; A tanitóképző mind a négy évfolyamába 115 növendék vétetett fel, ezek között 36 az első évfolyamba.

— **A sarin sertésvész gyógyszer**. A monori állami kisérleti telepen az immár szabadalmazott »Sarin« sertésvész elleni szer fényesen bevált. A magy. kir. földmivelésügyi miniszter ez okból fel fel is hivta Hazslinszky és Simay urakat ezen szer szállitására. Részben ebből, részben a külföldnek szánt készletből Hazslinszky Károly gyógyszertárában (Budapest VIII., Rökk Szilárd-utcza 28.) a »Sarin« előállitási árban kapható.

XXI. tečaj. Csáktornya 1904. septembra 18-ga. Broj 38.

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeči družtveni, znastveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

Izseljitba vu Ameriku.

Težka su vrémena. Za svaki krajcar mora človek dobro delati, dok ga dobi. Sve je treba dobro platiti. Težko je živeti. Ne je čudo dakle, da oni koji misliju, kaj drugdi nije tak težko živeti kak tu, kaj drugdi pečeni golubi letiju po zraku, a zvun toga na mesto deždja peneze curiju iz neba, da se oni naputiju i otideju vu Ameriku. Osobito pak onda, kada je koji nedušni galženjaki na to napelaju. Sprodaju sve doma i otideju vu nepoznani svet, dok ta dojdeju sve potrošiju i tam kak siromaki pogineju ili pak si tuliko zaslužiju kaj se barem nazad dopelaju dimo — vumirat.

Žalostno je to. Či sve duže više i više njih ide vu Ameriku. Zakaj? Misliju, da budeju tam bolje živeli. Nemisliju na to, da po celim svetu stoji ta jedna istina, da ako živeti i jesti hočemo, moramo delati. A vu Ameriki pak osobito stoji ta istina. Tam je vnogo i težko treba delati. Istina, da ga dobro platiju, ali kaj hasni ako i on mora sve drago platiti. Tam je za 6 seksari ne moči obeda jesti. Dragi je tam živeš. Naš človek bi težko preživel tam. Jedino tóti (šlovaki) si moreju nekaj spraviti, jer oni s borovičke žganice živiju tak rekuč. Zvun njih su još veliki špormajstri i kinezeri, koje vu Ameriki za »kuli» zoveju. Ovi strašno malo trošiju. Ali naš čovek nije vučen tomu Prije bi poginul, kak bi se privčil. Sa poštenim živlenjem i šparanjem si doma vnogo više spravi, kak vu Ameriki.

Ali najte misliti, da samo iz našega orsaga ideju ljudi vu Ameriku. Iz celoga svet. Pak svako ljeto više i više. Dok je 1902. ljeta 648,743 dušah išlo, zatoga prošloga tojest 1903-ga ljeta 857,046 peršonah njih otišlo vu Ameriku iz céloga sveta. »Szabadság» zvane amerikanske novine su sada donesle céli brojni račun lanjskog izselenja. Vu tem računu vidimo da je iz Austro-Magjarske prošloga ljeta 206 011 peršonah otišlo vu Ameriku. Dakle dvakrat više, skoro trikrat više, kak pred desetimi ljetmi 1892-ga, gda je samo sedemdesetsedem jezer njih išlo vu Ameriku.

Žalostna zadovoljščina nam je to, da smo ně mi sami sa tak velikim broju. Samo taljanska je pred nami! Od onud je 230 jezer više njih otišlo lani vu Ameriku. Ali gledimo jedno drugim orsage, iz kojih je kuliko otišlo peršon vu novi svet. Iz gore spomenuti novinah zememo te broje, nestoji dvojba, da nebi bili istiniti. Dakle gledimo kuliko i kuliko jezer ljudi ide iz raznovrstnih orsagov vu Ameriku iskat blago:

Seljitba vu Ameriku prošloga, 1903-ga ljeta:

Iz Austro-Magjarske	206.011
» Belgije	2.450
Iz Danie	7.158
» Francuzke	5.578
» Nemške	40.086
» Grčke	14.090
» Taljanske	230.622
» Hollandie	3.998
» Norvegie	24,461
» Portugalie	9.517
» Romanie	9.310
» Ruske	136.093
» Srbske, Bulgarie i t. d.	1.761
» Španjolske	2.080
» Švedske	46.028
» Švajcarske	3.985
» Turske	1.529
» Englezke	67 672
» drugih krajah Europe	1.280
» céle Europe	814.507
» Ažie	29.966
» drugih krajah svéta	12.573
» céloga svéta sveskupa	857.046

Iz ovoga velikoga broja je bilo 613 jezer mužkih i 214 jezer ženskah, tak da po priliki na svake 3 mužke 1 žena dojde.

Tabor vu Ažiji.

Rusi su prestali bežati. Več pred dnevi su pisale novine, da je ruski car zapovedal Kuropatkin generalu, naj postane i naj proti japancom se obrne i naj vzeme nazad od njih Liaojanga. Ovu zapoved su po célim svetu nekoji za bedastoču držali, a nekoji su se čudili nad njom. Zatem je došel i takov glas, da je car bil rekel jednomu nemškomu velikašu, da bude on tiral ovaj rat, dok bude samo jeden soldat človek vu rus.oj. Veli tobož, da su ga na taj rat japanci presilili. Ako je to ruski car bil rekel, koj se za »mira car» da zvati po célim svetu, onda je to jako doli potegnulo njegvu vrédnost u službi mira. Iz njegovih reči se slépa gizdost vidi, koju gizdost bude ona nevidljiva ruka, koja zvrhu svih nas vlada, vre ponizila.

Ali naj si zato nemislimo da se japanci imaju bojati pred rusi. Japanci su prvič bliže bojnog polja kak rusi, drugoč do vezda su več pokazali, da svaki japanski soldat je više vreden kak ruski. Pak to nije istina da bi car makar i sto milionov stanovikov ima mogel tak dugo harcuvati, kaj bi japance vtrudil. Jer nesmemo pozabiti, da rusi i i doma svoja hiža gori, dakle ako svu vojsku odpelja vu Ažiju, onda se lehko pripeti da drugi dan takva buna vudri vanj, koja pomete cara i njegove sve hude navučnike. One bombe, koje več od nekojega ljeta negda—negda curiju pod kočije ruskih velikašov, one bombe i dinamiti su samo prve lastavice protuletja slobode.

Jer strašni je stališ vu Ruskoj. Nije tam ona sloboda, koju pri nas ima puk. Tam su samo nekoji gospoda, koji vu svojih rukah držiju život million i million ljudi. Ali ovim življenje je zato ne zlatno jer se svaki dén moreju nadjati, da je dostigne njihova zaslužena osuda, pa njih dinamit ili bomba raztrgne.

Od takvog nepriatelja se nemaju kaj bojati japanci, koje céli svét poče štuvati. A kak nebi, gdě rus se nastani, ta robstvo kančuku, fanatizéranje puka i copriju nese sobom, a japanci pak su do sada več pokazali, da su oni naobraženi vučeni puk, koj zbog blizine je jedino pozvan, da vu Ažiji širi znanost i naobraženost.

Kak zadnje novine pišeju, za isto je istinita zapoved cara, jer rusi su postali i počeli otvrditi mesta, da tak proti stojiju japancom. Japanci pod jednim več i več soldatov pošleju na bojno polje, da tak vumrlujuče i oranjene sa friškom jakostjom namestiju. Gdě nemreju drugač, prek vode čune hasnujeju i tak voziju prek soldate, marvu, žito.

Oyama, japanski glavni vodja je svoj glavni logor vu Liaojangu složil. Liaojanga budu japanci nahitroma lépo popravili i tak z njega modernog varaša napravili.

Dakle sada opet saki dén koma čekamo, gda bude došel glas od velike bitke, i kak je ova vudrila vun.

Vu Port-Arthuru je strašen štališ. Ruski soldati, koji su u ruke japancov opali povedaju, da ruski mrtvi na vulici ležiju i strašna smrdeča duha je po célim varašu. Oni, koji se neharcuju, su pod zemljom vu komorah zaprti, gde je takaj njim strašno, pa ako na svetlo dojdeju, nje ruski soldati sa puškinimi tuši nazad bijeju vu podzemeljne pivnice. Japanci pak pod jednim jurišaju festunga. Ovoga festunga, kojega veliju, da je najjakši na svétu. Neima para viteštvo japancov, pa ako su festunga do sada ne osvojili, se nemremo čuditi. Pri Sebastopolu su festunga 11 meseci jurišale zjedinjene europejške vojske i samo po jedenajst meseci su ga mogli prevzeti. A Porth-Arthur pak je stoprv nekoliko mesecov jurišeni i pod to vrême su japanci tuliko postigli, da slaviti možemo njihovo viteštvo istina da su vnogo ljudi zgubili jer Porth Arthur je takov festung, da je okolo njega svaki stupanj jedna smrt. Na kilometre je zpod pokopani i dinamitom napunjeni, da je samo jednoga elektrišnoga gomba treba pretisnuti i taki je sve vu luftu.

Nekoje parižke novine pišeju, da je Kuropatkin ruski general i glavni vodja célu vojsku pregledal. Hotel je znati kuliko je oprave i druge sprave potrebno prositi, pak su zato soldati onak rezdrapani morali dojti pred njega. kak su iz liaojangske bitke došli.

Veliju da je vnogo diviziah na tuliko zgubilo ljudi, da nekoja samo iz sto — stopetdeset ljudi stoji.

Nekoliko lepih slučajov doneseju novine, kak viteški su japanci i kak radi ideju vu rat, da domovini slavu priskrbiju. Mati sama priveže sablju sinu i pošlje ga na bojno polje. Jeden dovec otec je svoje dête zaklal da tak more iti na bojno polje. Pred zakon su ga postavili zato i kada su zeznali, da je zato zaklal dête, da more proti rusom iti, su ga ně kaštigali, nego je vlada odredila, da takvu decu, koje otec vu tabor ide, bude orsag dal odhraniti.

Sada su vu Ruskoj dva japanske oficere prijeli, koji su tu kakti trgovečki kalfe bili. Jedan je i na rusku veru stupil i oženil se je tu, da samo more domovini služiti. Ali negdo je odkril dva japance, pak su je zato rusi prijeli. Na njihovim stanu je više pisma, koje kažeju, da su špioni.

Pa iz toga takaj moremo videti, kuliko je vu boju vrědno, da svaki sin domovine se iz svoje volje bori za slavu domovine, kak japanci, a ne na carsku zapoved, kak rusi. —

Kaj je novoga?

Poštarski golubi.

Prvoga para od poštarskih golubov je Noe pustil van iz Ararat brega, da na glas dadu od povodnja opadanja. Za vreme faraovov pred njihovimi stanovniki isto tako još nije bil poznat ovaj brzo kreljutni glasonošac. Egiptom, Cypruš i Kandije ribiči ako po golubovskim putu poslali su glasa na suhoj zemlji stanujućim svojim poznancom, da sa svojimi ladjami na breg budu došli. Pod rimskim vladanju pod dugim bojnim vremenu poštarske golube navadno za glasonošno službuvanje hasnuvali jesu i na jednom mestu Plinius takaj pripovieda, da pod Modenom taborišća konzulu golubi doleteli jesu, na kojih nogah njihov poslenik Decimus Simius Brutus sitne liste privezali jesu. Rimski gladitori takaj sa poštarskimi golubi poslali jesu glasa daleko vu svoju domovinu svojim poznanim. Rimljani zvan toga glede na ovoga cilja isto tako navćili jesu lastavice takaj. Na poštarskoga goluba naručenoga glasa iz sitnim pisanjem na jako vuzek papir pišeju i po priliki vu jednu na tri centimetrov dugo gumilastičko cev skrijeju. Ovo na mali gumilastički prstan potvrdiju, kojega zatim na goluba nogu petegneju gori. Na taj način osobito mornari pošilaju svoje golubove. Kod suhe zemlje četah iz aluminiuma napravlenoga toka navadni su hasnuvati, kojega sa nuter bivajućim falačec papirom skupa na kraj golubovoga repa potegneju. Takvoga jednoga goluba cena je do četerdeset i do sedemdeset korun, nego plaćali su već dvesto, petsto, dapače i devetsto korun takaj za njega.

Pokuril je svoje dête.

Iz Szegedina pišeju, da k segedinskomu žandarstvu spadajuću Péterrév občine stanovnike strahotnom dogodjaju drži razdraženost. Nagy Sándor imenuvane občine jeden od najbogateših človek, kojega od njegove žene načinjeno blebetanje ljubomornoga načinila jesu, vu zbludjenom trenutko vu ogen hiti, koma tjeden dni staro svoje dete. Nagy Sándor od nekuliko ljet vu najvekšom blaženstvu živel je sa svojom tuvarušicom, od nekuliko mesecov medjutim skrivno spominali se jesu, da vkanjuje svojega muža. Blebetanje je mužu nekak vu vuho dospelo i od ovoga vremena nije imala mira siromaška žena. Muž njeni kad iz doma bil otišel vu hižu nju je zaklenul i na svaki njezin korak je pazil. Po priliki tomu jeden tjeden da je štrk bil sel na Nagyovu hižu i jedno zdravo malo dete je bil donesel. Kad se dete bilo narodilo Nagy Sándor je sve povsud bil govoril:

— Nije moje dête ono, vre ga vmorim ja!

Ove dane zatim kad je domom bil došel, na jedenkrat iz zibke pograbi malo dête i vu ogenj hiti. Siromaško malo dête za jedno minuto je na pepel bilo zgorelo. Od ovoga pripečanja žandarstvo podiglo je iztragu.

Krivotvorni dimničarski detić.

Minućeg meseca 30. dneva poslje podne vu Édeskut zvanoj občini jeden nepoznati človek se pojavil i sebe za dimnjičarskoga detiča se imenuval, od onih koji na hižah dimnjake imaju, vu Galics Jožefa strigovskoga dimnjičara ime, sa njegovim podpisom potvrdjenimi kvitancijami dimničarsku plaču je potrebuval. Édeskut, Ujhegy, Kerekhegy i Delejes občinah više imalo je takovih, koji su njemu bili veruvali i sve skup do 56 korun dimničarske platje platili su njemu proti krivi kvitancijah. Penezni pobirač već vu Édeskut zvanoj občini se za sumnjivoga bil videl, radi toga občinski birov je njega javil žandarom. Žandarstvo je počelo iskati i na brzoma prijelo je krivotvornika. Po imenu Török Lajos iz Štrigove rodom 20 ljet staroga dimničarskoga detića. Iz ovom prilikom žandarstvo je dosta dobru sreću imalo, ar kak se bilo zaznalo, prama njegove mladosti ovo njegovo pripečenje nije — — prvo bilo — Najmre još minućeg 1903 ljeta vu juliušu mesecu od Pozvek Janoša štrigovskoga stanovnika 70 korun, isto onda jednoga drugoga štrigovskoga stanovnika jednoga zimskoga kaputa je vkral. Sad vu ovom zadnjem vremenu pako vu juliušu mesecu je vu Budaörsu kod Heisz Antuna vu službi bil, gde juliuša 28 dneva od svojega gospodara vkral je njegovu zlatu vuru sa zlatim lancom skupa zvan toga 360 korun gotovih penez i skočil je. Za ovu zadnju kradljivost je takaj i kurentirani bil.

Ogenj.

Tekućeg meseca 6. dneva pred poldnevom ob pol desetoj vuri, poljeg Čaktornya vu Buzás občini Sólya Mihaly sa šopom pokriti krov se bil vužgal i ves je zgorel. Ogenj je iz vu kuhnji bivajućega šparherta bil nastal kojega po roru van iduči plamen vužgal je poljeg kuhnje skladjeno kuruznicu od koje se bil vužgal anda krov. Na brzoma van dojduči vatrogasci vu tihom vremenu hitro pogasili su ognja i tak na sreću zvan ovoga stanja vu drugih nije bilo kvara. Zgoretoga stanja kvar je do dvesto korun vrednost. Stanje nije bilo asekulirano.

Samoubojstvo.

Gold Samuel 21 ljeto star muraszerdaheljski mlad človek, jednoga trgovca sin tekućeg meseca 3 dneva si je foringo bil pogodil koja je njega na železnički kolodvor bila vozila. Vu putuvanju strelbeni glas prestraši foringaša. Nazad se obrne i vidi, da se mladi človek bil strelil. Postoji, za pomoć kriči nego onda već kesno bilo, ar Gold Samuel je već mrtev bil. Samoubojstva zrok je nepoznat.

Ogenj petroleuma na Selnici.

Minućeg meseca 20. dneva na selničkoj petroleuma naselbini Kelemenič Ferencz selničkoga plebanuša kučiš sa radoznalosti petroleuma naselbini pregledaval je sa petroleumom napunjeno jedno veliko kad, iz svojom vu zubi imajućom goručom pipom med čim bez pokrivala bivše njegove pipe vugien opadne vu kad. od česa zatim se petroleum odmah bil vužgal. Na sreču da su naselbine težaki taki bili spazili i ognja nek bi se vekša nesreća pripetila su pogasili. Kučiš pako je odbežal. Žandari su ga medjutim prijeli.

Svinjska kuga.

Čakovca vu velikoj občini se svinska kuga ustanovila, radi česa po sredah obdržavajući svinski sejmi do dalešnje odredbe prestali budu. Ovdi se spomenemo od poljodelstva stvari ministra od jednoga simo spadajućega njegovoga odredjenja takaj. — Poljeg ovoga: Radi svinskě kuge vu zatvorjeni občini ležečih bez svinske kuge mestah bivajućih svinjah promet vu občinah domaćoj krajini je slobodno i takovih svinjah trgovina k dopuščenju nije privezano.

Rusko-japanska bitka vu porcelanskim štacunu.

Iz Königsberga od zabavnoga pripečenja dadu glasa. Vu jeden tamošni porcelanski štacun dojde jedna gospa, da kupovanje načini. Štacunarka sa dostojni službovanjem pred nju dene svakojačka dugovanja, tanjere zdele i ostale druge porcelanske stvari i mud ovimi jedno izvanredno vnogo vrědno vu japanskoj porcelanskoj fabriki napravleno šalicu takaj. Kak berš ruska gospa vu neprijateljskom orsagu načinjeno šalicu spazi, vu divju srditost opadne, pograbi šalicu i na zemlju hiteća kriči:

— Ovo nek bude prokletih japancov sudbina takaj!

— Štacunarku ove nečekane reči iznenadiju, nego zato ipak nije pozabila opomenuti vandalsku gospoju, da spotrto šalicu mora izplatiti. Ruska gospa izplati potrebuvane peneze i več se odpravila oditi, kada štacunarka od šalice dolnju stran koja se ni zdrobila lepo spakuvano predade njoj. Na ovo opet padne na nju purau vo srditost, na zemlju biti od šalice dolnju stran takaj i zavapi:

— I ovak naj obhodiju prokletni nemci!

— Nego na ove reči vre vu narodne putenosti uvredjena porcelanskog štacuna gospa takaj zgubila je svoju hladnu krv. Plusku dade svojemu vatrenomu kunčaftu i osim dlani ove reči metnula je vu njeni obraz:

— Ovak pako prokleti rusi!

— Ruska gospa je tužbu podigla, porcelanušku tergovinu pako od one dobi takaj još bolje pohadjaju kupci.

Bik na varmedjinskoj hiži.

Iz Győra javiju: Szodiridt Jozsef győrski veliki sudec ove dane na orsačkim sejmu dva silovito divlje bike je kupil, da je vu Böreš zvano svovo gospodarstvo odžene. Bike privremenu vu varmedjinsku štalu namestili jesu. Pokehdob pako varmedjinska štala nije napravljena za bike jeden zmed njih lehko zdrobi jasla i po divjem načinom odbeži van na dvorišče. Varmedjinska hiža je občinski ured postojno sa velikim protnetom lada, kaj se

jako grozilo nuter stanujućem. Da vekšu pogibelj prepreči Somogyi Marci varmedjinski hajduk je hotel prijeti divlju stvar. Po kratkim hrvanju bik posune doli Somogyi Marcija s nogami gazi na zemlji kotajućega na tuliko da več nije imel človečanske spodobe. Med tim prije neg bi bili to divju stvar potišili je još jednoga kučiša vbol. Somogyi med življenjem i smrtju lebdi.

Familijanska drama.

Iz Lugoša pišeju: da vu Korneréva Krassó-szörény varmegjije romanskom selu krvna familijanska drama se bila pripetila. Globu Todor bogati muž najmre je spazil, da žena njegova vkanila je njega sa njegovim bratom. Globu iz sekirom vubil je puntanoga svojega brata i svoju ženu, mrtva njihova tela je na komade razsekel, zatim pako van otide vu šumu i obesi sebe.

Osvjeta.

Iz Gyulafehérvára javiju: Kádár István csengődski notarius ove dane drzovite napadnosti postane aldovom. Pri svojim pisarnim stolu je sedel i svoje službene posle zvršaval, kada iz dvora jeden strelbeni glas se zčuje i kugla vu notariuša hrbet se bila zapilila i prevrtela mu je njegova pluča. Kadar da bi vu življenju ostal nema ufanja. Za činitelja se nezna.

Iz zabavlanja vu smrt.

Veisz Izidor aradski 26 ljet star zidarski detić tak dugo je šparal dok si je 80 korun bil spravil. Kad je ova šuma bila nabrala zmisli vu sebi da ide vu Budapest i tamo si delo poišče. Vu ime spričanja ide vu jednu kafanu, da tamo sa svojimi pajdaši spričanja čašicu popije. Tamo na tuliko se zmešal vu zabavu, da vu pijanim položaju sedne si doli kartati i jedenkrat samo spazi, da svih osemdeset korun je zgubil. Onda iz praznim žepom, i pijanom glavom se prama domu bil naputil. Poleg sebe vzeme cigane, kojim do zadnjega filira takaj tamo dade, da njemu igraju njegove najdragše note. Na svoj stan došavši i cigani još dalje igraju pod oblokom i na jedenkrat na prvo vzeme svojega otca revolvera i vu prsa streli sebe. Sad se siromak smrtjom bori. —

Bez gospodara kola.

Iz Nagyvaradina telegrafiraju: Vargha Šara sarkadkereszturska 56 ljet stara ženska vu nedelju jutro sama se peljala bila na Gyulu, da tamo peneze vzeme na vekslin. Na večer jedna bez gospodara spotrta kola dojdeju vu selu i pred Lukacs György mužkoga gospodara hižom, koj iz Varghovicom vu nezakonskim stališu živel, je su postala bila. Gospodar van dojde i Varghovicu mrtvu najde na kolí, vrat njoj je bil prerezan oči pako spehnjene. Pokehdob penezi su pri njoj bili, njenoga neprijatelja Almassy imanja na njegovoga jednoga biroša sumnju imaju, da je on načinil ovo strahovito delo.

Četirinajst ljudih ognjena smrt.

Iz Nevyorka brzojaviju, da Attorney vulici ove dane jedna velika hiža je bila zgorela 14 ljudih je svoje življenje pogubilo 20 pako ranjenih postalo. Nesrečno obhodeći svi su ruski židovi bili. Nesreča se tak bila pripetila, da ravno sada popravlali su hižu i odnešene su bile vkraj, tako zvane pogibeljne lojtre.

ZABAVA.

Liepi primer kršćanske ljubavi.

Bilo je več kasno pod jesen u tridesetih godinah, kad je po Moravskoj strašna kolera po tretji krat haračila. Ciele obitelji kršćanah i židovah postale su plienom strašne bolesti. Nagle premembe vriemena, zima i vručina, nečistoća i siromaštvo, sa zdravemi i bolestnimi zajedno prenapunjeni stanovi, podupirali su još izdašno strahotu i pogubnost strašne bolesti.

Čoviek mora iz vlastitog izkustva takove nizke slamnate kučice bez drvenog poda, sa raznimi smrdljivimi canjki, koji se u sobi na peči suše, poznati, ako si hoće predstaviti, kaj takovi stanovi u vrieme kolere znamenuju.

Zelje i repa, krumpir i iz črne mele snödlí, to sve na pol kuhano a na pol sirovo je onde svakdanja hrana puka; falat stare govedine ili svinskog mesa se samo pri dobro stojećih, i to samo po nedeljah i svetkih na stolu vidi.

Ovak od prilike je izgledalo u pojedinih selih okolo varašinca U. u Moravskoj, pak mi je zadača, da iz tog zmešanog i tmurnog vriemena ipak i jednu svietlu zviezdu, čisti bieli ovietek, »Katinku«-pred moje čitatelje iznesem.

Katinka se je od prilike tri ure daleko od varašinca U. rodila. Njezin otac je bil težak, koj je u gospodskoj šumi dan na dan sekirom težko delal. Katinka je svoga otca za rana izgubila, njega je u šumi posiečeni hrast zatukel i on je ostavil udovicu sa sedmero zdrave diece. Pet godišnja Katinka je bila med njimi najmladja. U selu niti je bilo cirkve niti škole, pak su dieca morala u lietu i zimi po liepom i grdom vriemenu jednu uru daleko u školu hoditi

Katinki, kakti najmladjoj je bilo sudjeno po nedeljah i svetkih, dok su ostala dieca sa materom u cirkvu išla, doma ćuvati a poslie, kad je malo narasla, morala je guske, race i svinje na paši ćuvati a po večerih se s kolovratom baviti.

Pokojni otac bil je za mladosti soldat pak se je i niemački onde naučil, čitati i pisati znal, te je puno na to držal, da mu se i dieca to isto nauče, i učili su. Po nedeljah i svetkih znal im je iz niemačkih knjigah pripovesti čitati i na moravsko tolnačiti, a dieca su to rado slušala i tako se na to ekuč igrajuć niemački učila na toliko, da se druga moravska dieca u niemačkom jeziku šnjimi nisu meriti mogla.

To je u Moravskoj od velike znamenitosti, ako tko nuz moravski još i niemački govori, jer onde ta dva jezika vladaju kak n. pr. u medjimurju hrvatski i magjarski.

Katinka je nuz moravski i prilično dobro niemački govorila pak je sa četirinajst godinah starosti morala u službu i došla je u varašinec U k židovu Jonathanu za paziteljicu nad diecom.

Kak kremen zdrava, crljenog lica, prijaznim pogledom liepih crnih očiuh, u svom narodnom odielu zaiskala je kod Jonathana službu, u koju je i primljena bila, kak sam rekel: kdieci. Tu je ona pričela svoju službu, kakti mala majkica u židovskoj kući nad četvero srdačne i liepe dičice, koje je pazila i dvorila, a ktomu se služila sa moravskim i niemačkim jezikom.

Več prvih danah svoje službe su ju svi obljubili, a njezini pitomci, četiri mali židovčeki na toliko, da im nigde nije bilo liepše nego u blizini njihove Katinke.

Kak iz početka, tak je i nadalje Katinka bila i ostala obljubljena i štovana od diece, njihovih roditeljah i svih poznanih Jonathanove kuče preko dvie godine. Dakako, koj je poznal i bil sviedokom Katinkinih odnošajah prama sebi povierenoj dičici i prama Jonathanovoj kući, taj se nebi nad tim štovanjem i ljubavju čudil, koju je Katinka u kući Jonathanovoj od početka svog službovanja uživala.

Sa susedi i drugemi bila je uviek prijateljna i uljudna i na službu pripravna Katinka. Nuz pazku nad diecom, ako joj je samo malo vriemena preostalo, to se je ona odmah, bez da ju je tko na to pozval, prijela i drugoga diela te je pospoji pomagala u kuhinji, pri pralu ili u malom vrtiču.

Ako se je vesela dietinja soba pretvorila u špital te je koje diete zbeteţalo, to je Katinka bila neizcrpljiva u ljubeznoj strpljivosti i iznašastju sredstvah, kojimi je maloga bolestnika zabavljala te mu ure, u kojih nije spaval, prikračivala. U to ime je ona iznašla razne dičinske igračke, vesela pripoviesti, od peseka i zajčeca ili od sienice i štigleca, ili je znala malomu beteţniku koju veselu piesmicu spopievati te mu tim bol ublažila i u san ga uljulala.

Na red i čistoću se je več od svoje matere naučila, pak ju na to nikada nije bilo treba opominjati, da mora biti u svemu red i čistoća to se je pri Katinki samo od sebe razumievalo, pak su i njezini gospodari rado gledali, kak im i povierenu si diecu na red i čistoću priuča.

Ona je karakter svojih gospodarah osobito gospodjin i njezine navade, dobro proučila i si zapamtila, pak je njihove želje več im iz očih čitala i svako vrieme pripravna tu stala. Kak god je bila u opravi siromaška, ali zato, ako je sdiecom preko ulice išla, nikada nije bila neredno obučena, kak to nekoje dekle znadu biti, da njim oprava na njih stoji, kak da ju je voda donesla. Na njoj je uviek bilo sve podpuno i u redu, niti bieli pojas niti crveni rubčec na glavi (ondešnja narodna nošnja) nikada nisu smeli manjkati. Jeli anda čudo, da je takovu urednu službujuću dievojčicu svaki obljubil.

Ali nikaj netraja za uviek, pak je i ovde tak došlo.

Na jedan krat dojde glas, da je Katinka mati zbeteţala i ona je bila na naglo domov pozvana. To je bilo u židovskoj obitelji Jonathana zdihavanje i javkanje i dan njezinog odhodka bil je u obitelji pravi dan žalosti. Roditelji su zdihavali, dieca plakala te se za Katinskim suknju lovila, kak da ju nepuste od sebe. Medjutim moralo je biti i ona je otišla. Kasnije ju je obitelj Jonathan opet hotela k sebi u službu dobiti, te joj je nudjala dapače i povišenu plaču, ali je ona to morala odbiti, jer mati joj nije ozdravila, a Katinka je bila isto tak dobra kčerka kak paziteljica diece, pak je i nadalje ostala dvorec si bolestnu mater doma.

U to vrieme je ona naprvo opisana kolera buknula i nad varošincem U. pak med njezimi prvemi žrtvami, koje je poharala nahadjal se je i židovski trgovac Jonathan. — Njegova žena, pravi angel dobrote, žena i mati neprecienjene vrline, žena one glasovite orientalske liepote tiela, koja si je bolestnoga muža dan i noć dvorila, neglededeć na pogibelj okuženja, ta žena je poslie kratkog vriemena — dva tjedna kasnije

liedila svoga muža na groblje te si knjemu segla na viečni počinek.

Sada su dieca ovih roditeljah ostala sirotčad (árva) bez otca i matere. Židovska i krščanska služinčad su se svi iz kuće odstranili, jer se je svaki za svoju kožu bojal, u kući ostati, gde kolera haraći. Ostala pako rodbina bila su raztrešena na dalekom po Moravskoj i Českoj.

Kaj sad početi s timi siroticami? Oni su u kući sami sa mrtvom materom, nitko se neufa u kuću, jer tu kolera haraći. Kaj anda sada stum malom diecom bez roditeljah? —

I nut! — — Komaj da je Katinka začula za nesrečo svojih bivših gospodarah i njihove diece, pohitila je od postelje svoje boležne matere, ostavivši joj svoju ostalu stariju braču i sestre za dvorenje, te u varašinec U. k židovskim sirotam. Ona če sad onde zapuščenim siroticam tako dugo nagel čuvar biti, dok im mater nepokopaju, dok taj rumor neprojde, dok pogibelj neprestane i dok svu diecu u najliepšem redu medju njihove rodjake nerazdieli.

Bezplatno, dapače i bez ikakovog reflektiranja na kakovu plaču, je ta siromašna krščanska dievojka nesretnoj židovskoj kući žrtvu doprinesla te su ju Jonathanova rodbina morala na to rekuč prisiliti, da je za svoje plemenito dielo nieku malu uspomenu od njih uzela te ju sobom u svoju domovinu odnesla.

I opet se je ovim primerom Katinkine krščanske ljubavi moje osviedočenje podkriepijo da angeli med ljudmi prebivaju i da se oni gustokrat med onim redom ljudih nahadjaju, koje nekoji tobož finiji, za proste drže. Ovak se često u našoj najbližnjoj blizini i skroz neopaženi, u siromašku odieču obločeni ljudi nahadjaju, koji na glavi nose nevidljivu krunu dobroga srdca a ovienčani su za nas nevidljivim nimbusom dielah milosrdnosti, pred kojimi bi se mi morali duboko naklanjati kad bi nam bilo moguče njihovu nutarnjost videti. Takovi tihi dobročinitelji se našemu oku najčešče slučajno prikažu a onda opet izpred oka zginu.

Siromaška plemenita Katinka! Ja sam tvoj kip evo ovde u odprto remu stavil, pak neka on služi za nauk i nasliedovanje svim srdcam, tukla ona pod surinom, suknom ili svilom.

Em. Kollay.

Nekaj za kratek čas.

Da zna husar kleti?

Vu bitki pri Custozza se je Umberto, bivši taljanski kralj, još kakti prestolonaslednik (kronprinc) boril proti austriancom.

Po bitki je Umberto pohodil taborske špitale de je na jezero oranjenih soldatov ležalo. Jeden opleziranec, koga je Umberto nekaj pital mesto odgovora je grozno počel kleti.

Ne verujem da bi još bil takov narod na svetu, koj bi bolje znal Boga preklinjati kak ov taljan.

Je je još jeden: i to magjar — veli mu jeden general.

No, to bi itak rad čul.

Ako zapovê Vaše Veličanstvo, za čas se osve očiju. Tu je jeden magjarski husar koj je bil ve vlovljen, on govori taljanski, nego magjarski pak tak kune, da si mora čovek vuha zateknuti.

Za čas dopelaju naprê vuznika magjara i zapovêju mu da mora pod zapoved kleti.

Tak je ne moči — odgovori husar.

Zakaj?

Samo na konju zna husar za istinu kleti.

Na to daju konja pod njega ali husaru niti jedna kletva nedojde na pamet, samo stoji tiho, kak da niti govoriti nej znal. Ve mu veli general: daj se geni z mesta!

Na to husar tak cukne konja za cugle, da se popičil i zepel A zatim pak je tak grmela žnjega kletva, da magjarski da taljanski da kak, — da se na cifraste reči i konj počel zepinjati i tancati od straha.

Hrusóczy Elek.

Gubona árak. — Cieva žitka.

1 m.-mázsa.	1 m-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	20.00—
Zab	Zob	13.00—
Rozs	Hrž	13.00—
Kukoricza uj	Kuruza nova	12.50—
kendermag	konoplјeno seme	19.00—
Árpa	Ječmen	13.00—
Fehér bab uj	Grah beli	22.80—
Sárga » »	» žuti	18.60—
Vegyes » »	» zmešan	18.30—
Lenmag	Len	16.00—
Bükköny	Grahorka	14.00—
Tökmag	Koščice	21.20—

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF.

A vásártéren levő

házamat

eladom.

779
3—2

Gyeszli István.

ÜGYNÖKÖK

keresletnek, kik az ujonnan kibocsátott

Erzsébet-királyné sorsjegyek

törvényesen kiállitott **részletiveinek** eladásával foglalkozni akarnak.

Magas jutalék és jutalomdij!

Sikeres működésnél esetleg havifizetés!

Anyag miatt forduljanak

Dirnfeld Testvérek bankházához V., Fürdőutcza 4. **Budapest.**

(24) 1—

BRAZAY KÁLMÁN

SÓSBORSZESZ

KÉSZITMÉNYE.

NAGY ÜVEG ÁRA 2 KOR.

KIS ÜVEG ÁRA 1 KOR.

Használati utasitás minden üveghez mellékelve van.

37—52 620

négyzetöl területtel 47 korona kikiáltási árban az 1881. évi 60. t.-cz. 156. §-a értelmében az ugyanottani 62. számu telekkönyvben 155. hrz. sz. szánto 2 hold 150 négyzetöl területü ingatlannak Pevecz Mátyást illető 1/6 részre 155. korona és a 106. sz. tkvben 100 hrz. számu rét 1 hold 238 négyzetöl területnek ugyanazt illető 1/6 része 100 korona kikiáltási árban

1904. évi október hó 7. napján délelőtt 10 órakor

Határőrs községházánál Dr. Hidvégi Miksa ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fenntebb kitett becsár.

Az árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10-%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez leteni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben lefizetni.

Csáktornya, 1903. aug. 19. 785

3297 tk. 1905.

Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Friedl József engedményese Krauthacker Márton leszkovcseczi lakos végrehajtatónak Vrabel Katalin határőrsi lakos által képviselt kiskoru Pevecz Mátyás elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a kielégitési árverés 50 K. töke, ennek 1904. évi január hó 20-tól járó 5 % kamatai 29 K. 30 fillér per, 21 kor. előbbi, 10 korona jelenlegi költségek erejéig elrendeltetvén a nagykanizsai kir. törvsz. és a csáktornyai kir. jbiróság területén lévő határőrsi 26. tk. 44. b. hrz. sz. a. egész szántó rét 864 négyzetöl területtel 378 K. ugyanott 136. tkv. egész szántóföld 1208

1311. 1904. sz.

Hirdetmény.

Perlak község tulajdonát képező ottoki koresma épülete **folyó évi szeptember hó 25. napján délelőtt 9 órakor** a községházánál három évre haszonbérbe fog kiadatni. Bérleti feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Perlakon, 1904. évi szept. 11.

784

Az előljáróság.

Egy jó erkölcsű fiu
tanulónak
felvétetik
Mayercsák Béla,
vegyeskereskedésében
Csáktornya. 774 3—3

88 sz 904.

Arverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. jbiróságnak 1904. évi Sp. I. 84/3. számu végzése következtében Dr. Jámbor Márton zalaegerszegi ügyvéd által képviselt Reich és Eppinger czég Zalaegerszegen, Habus Bálint murakirályi lakos ellen 862 K. 18 fill. és jár. erejéig 1904. évi május hó 25-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le és fölülfoglalt és 2330 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 1 ló, 1 üsző, sertésól, kukoricza, kocsik, pajta kukoriczakas nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki királyi járásbiróság 1904. évi V. 164/2. sz. végzése folytán 862 K. 18 fill. tőkekövetelés ennek 1903. évi mácz. hó 3. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 86 korona 85 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Murakirályon alperes lakásán leendő eszközlésére

1904. évi szeptember hó 21-ik napjának délelutáni 3 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és feiülfoglalták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csáktornyán, 1904. szept. 7 783

Sok ezer ember egészsége
fogja megvédeni a legujabb, szabadalmazott
„Japán" kloset-ülés.
Minden árnyékszékre alkalmazható.

Vizöblités nélkül!
Teljesen szagtalan!
A legnagyobb tisztaság!
Nem fagyhat be!
Nem dugulhat be!
Léghuzatmentes!
Betegápolási cikkek. Szobaklosettek.
Betegtoló kocsik.
Képes árjegyzék kivánatra ingyen.
Guttmann L. kloset-gyár
BUDAPEST, IV., Városház-utcza 2. szám.
(Kossuth Lajos utcza sarkán.)
782 1-26

4370 tkv. 904.

Vissz-árverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy a Muraközi Takarékpénztár r.-t.-nak Szovár Jakab és Szantek Antal novákoveczi lakosok elleni végrehajtási ügyben 117 kor. s járulékai kielégitése végett a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. jbiróság területén fekvő a novákoveczi 1154. szljkvben felvett I. 244, 241, 1870, 2076, 39/b. 441/a, 555/a, 643/a, 849/a, 989/a, 1825/b, 2036/b. hrsz. ingatlannak és a hozzátartozó legelő s erdő járandóság 1706 kor. kikiáltási árban, mint biecsárban a muraközi takarékpénztár r.-t. jelzálogos hitelező kérelme folytán az 1881. LX. t.-cz. 185. §-a alapján ezuttal Fabri Mihály (nős Czár Máriával) dekánoveczi lakos késedelmes árverési vevő költségére és veszélyére

1904. évi október hó 13-án d. e. 10 órakor

Novákovecz községházánál Dr. Kemény Fülöp perlaki ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen el fog adatni.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt, a fenti kikiáltási ár 10-át bánatpénz fejében letenni s a vevő a vételárat 3 egyenlő részletben lefizetni köteles.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Kelt Perlakon, 1904. aug. 28. 783.

Jónak, a jobb az ellensége.
Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhanemüek mosására. a Schicht által ujonnan feltalált
mosókivonat,
„Asszonydicséret"
védjeggyel,
a ruha beásztatására.
Előnyök:
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztábbá, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett czég kezességet vállal
6. Rendkivül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosószernél.
Nélkülözhetetlenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kisérlet után.
Mindenütt kapható.
Schicht György, Aussig.
A legnagyobb gyár a maga nemében, az europai szárazföldön.
700 18—36

Szagtalan és nyomban szárado
Valódi Christoph-lakk kérendő
Ezen gyártmány törvényileg védve van
Christoph Ferenc
SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK
lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt i használtathassanak, mivel a kell-metlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestéknek és az olajtakknak sajátja, elkerültetik. Emellett a használata olyan egyszerü, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedvesítő tárgygyal felöröllhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:
színezett szobapalló-fénymázt,
sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfestéket fedi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy uj pallóra. Teljesen befödi minden foltot, korábbi mázolást stb; van aztán
tiszta fénymás (színezetlen)
uj pallókra és parkettre, mely csupán fényt ad. Különösen parkettre s olajfestékkel már bemázolt egészen uj pallókra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem födi el a famustrát.
Postacsomag, körülbelül 3½ négyszög mtr. (két középnagyságu szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9½ márka.
A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A beszárításnál tessék jól vigyázni a czégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokfelé utánozzak és hamisitják, a sokkal rosszabb, a gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.
Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.
Christópf Ferencz-féle tükörfénymáz
kapható Csáktornyán
Mráz Testvéreknél
707 15—15

Gyümölcs és szőlő sajtók,

«HERCULES» folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel é nyomócrő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség biztositva.s
Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség ellérésére
Szőlő és gyümölcszúzók és bogyómorzsolók,
Teljesen felszerelt szüretelő készülékek fekvően és kocsira szerelve.
Lé-sajtolók és a gyümölcslé készitésére szolgáló bogyóőrlők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gép ek legujabb szerkezetü szabad. önműködő „Syphonia" permetezők, hordozhatólan és kocsira szerelve a szőlők és fák permetezésére, a szegecs és tormáncs, vagamint a vértetü kiirtására; szőlőekék gyártatnak és szállittatnak jótállás mell // a legjobb kivitelben
MAYFARTH PH. és TÁRSA
gazdasági gépgyárai, vasöntődéje és ekegyára által
743 10—12 BÉCS, II. Taborstrase 71.
Kitüntetve 500 arany, ezüst éremmel stb
Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Képviselők és viszontárusitók kerestetnek.

Nyomatot Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvnyomdájában Csáktornyán.